

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПАСІВ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Слід зазначити, теоретичні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси й розкриття її у фінансовій звітності висвітлено в П(С)БО № 9 «Запаси» та М(С)БО № 2 «Запаси» [1, 0].

Для всебічного аналізу категорії «запаси» звернемось до наукової літератури, де зустрічається багато різних понять вчених, економістів, пов'язаних із запасами. Так, у науковому аспекті часто застосовується поняття «запаси», замінене поняттям «ресурси», «матеріали», «предмети праці», «предмети споживання», «товари» і таке інше.

Згідно з П(С)БО 9 «Запаси», запаси – це активи, що:

- утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у процесі виробництва для подальшого продажу продукту виробництва;
- утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством/установою.

П(С)БО 9 «Запаси» детально регламентує загальні принципи організації бухгалтерського обліку запасів і повному вирішує питання визначення та обліку первісної (балансової) вартості запасів, що сприяє об'єктивному відображенню в бухгалтерському обліку фактичної собівартості використаних запасів, точному визначенню фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності підприємств. Вважаємо за доцільне навести структуру П(С)БО 9 «Запаси» (табл. 1).

Таблиця 1. Структура П(С)БО 9 «Запаси»

Розділи	Зміст
П. 1-4. Загальні положення	Визначено сферу дії положення та терміни, що в ньому використовуються
П. 5-15. Визначення та первісна оцінка запасів	Наведено порядок визнання запасів активами, склад запасів для цілей бухгалтерського обліку, порядок визнання первісної вартості запасів при їх надходженні
П. 16-23. Оцінка вибуття запасів	Схарактеризовано методи оцінки при вибутті запасів, порядок списання вартості МШП
П. 24-28. Оцінка запасів на дату балансу	Наведено порядок оцінки запасів на дату складання звітності та уцінки запасів
П. 29. Розкриття інформації про запаси у примітках до бухгалтерської звітності	Визначено інформацію, яка обов'язково наводиться в примітках до фінансової звітності

Джерело: [0]

Слід зазначити, що в міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 2 «Запаси» наведено загальну класифікацію запасів без окремої деталізації складових. Що стосується національних стандартів, то П(С)БО 9 розширює класифікаційні ознаки категорії «запаси» й доповнює список такими позиціями, як МШП та поточні біологічні активи, сільськогосподарська продукція та продукція лісового господарства. На нашу думку, така ситуація пояснюється тим, що міжнародні стандарти обліку не враховують специфіки обліку окремої країни.

Від правильності ведення обліку запасів залежить достовірність даних про отриманий підприємством прибуток та збереження самих запасів. Облік запасів ведеться в натуральному та грошовому вимірниках. Існують різні методи оцінки запасів, кожен з яких має свої переваги та недоліки, тому є дуже важливо вибрати той метод, за яким можна найточніше провести оцінку запасів, залежно від діяльності підприємства.

У зв'язку з цим виникає ряд проблем в організації управління запасами та їхнього облікового забезпечення. Тому від правильності визнання та розрахунку оцінки запасів буде залежит подальша роботи підприємства

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». [Електронний ресурс]: затверджено Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2005. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_021. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». [Електронний ресурс]: Наказ Мінфіну України від 20.10.1999 № 246. Режим доступу: www.minfin.gov.ua.